

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนางานนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนบางกะปิ เป็นการวิจัยที่มีความมุ่งหมาย เพื่อพัฒนากระบวนการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนบางกะปิ และศึกษาผลการใช้กระบวนการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนบางกะปิ โดยใช้วิธีการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยมีขั้นตอนการวิจัยและพัฒนาแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ 1) สำรวจปัญหา ความต้องการ ศึกษาและสังเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน 2) สร้างและตรวจสอบกระบวนการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ทดลองใช้กระบวนการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอน และ 4) ปรับปรุงแก้ไขกระบวนการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้รับการนิเทศ (สอนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน) จำนวน 3 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากประชากรครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานของโรงเรียนบางกะปิ และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 530 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) มีระดับชั้นเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม จากประชากรนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 ของโรงเรียนบางกะปิ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ชนิดที่มีโครงสร้าง เพื่อทราบปัญหาและความต้องการพัฒนาการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอน แบบประเมินโครงร่างกระบวนการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความสอดคล้องของโครงร่างกระบวนการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอน แบบประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนโดยครูผู้รับการนิเทศชนิดมาตราประมาณค่า 4 ระดับ เพื่อวัดระดับสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนโดยครูผู้รับการนิเทศ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานชนิดปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก เพื่อทดสอบความรู้วิชาภาษาอังกฤษพื้นฐานของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนแบบปลายปิดชนิด มาตราประมาณค่า 5 ระดับและปลายเปิดรวมกัน เพื่อตรวจสอบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยครูผู้รับการนิเทศ และแบบสอบถามความพึงพอใจของครูผู้รับการนิเทศแบบปลายปิดชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับและปลายเปิดรวมกัน เพื่อตรวจสอบความพึงพอใจของครูผู้รับการนิเทศที่มีต่อกระบวนการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอน

การเก็บรวบรวมข้อมูล การสำรวจปัญหา ความต้องการด้วยวิธีการสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยแจ้งขอความร่วมมือและเข้าสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง จำนวน 12 คน ด้วยตนเองจนครบตามจำนวนการสร้างและตรวจสอบกระบวนการนิเทศภายใน โดยตรวจสอบความเหมาะสมและความสอดคล้องของโครงร่างกระบวนการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนบางกะปิ ด้วยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คน พร้อมทั้งตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย ด้วยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ผู้วิจัยนำแบบประเมินโครงร่างฯ และแบบตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือไปส่งพร้อมทั้งรับคืนด้วยตนเองจนครบทุกฉบับ สำหรับแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยครูผู้รับการนิเทศ ผู้วิจัยมอบให้ครูผู้รับการนิเทศเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 530 คน เมื่อครูสอนจบทุกบทแล้ว ในส่วนแบบประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนโดยครูผู้รับการนิเทศ และแบบสอบถามความพึงพอใจของครูผู้รับการ

นิเทศที่มีต่อกระบวนการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนบางกะปิ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากครูผู้รับการนิเทศ จำนวน 3 คนด้วยตนเอง ภายหลังจากครูผู้รับการนิเทศปฏิบัติงานตามแผนของกระบวนการนิเทศภายในเรียบร้อยแล้ว

การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบใช้สถิติ One Sample t-test และ Two Samples t-test แบบ t-test for Dependent และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ขั้นตอนคือ วิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนากระบวนการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนบางกะปิ และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงประจักษ์ซึ่งได้จากการใช้กระบวนการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนบางกะปิ ซึ่งมีสาระโดยสรุปดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนากระบวนการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอน
 - 1.1 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)
 - 1.2 ข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้านความตรงของเครื่องมือ ใช้การวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ด้านความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับใช้สูตร KR-20 คูเคอร์ริชาร์ดสัน และด้านความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจทั้งฉบับใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient)
 - 1.3 ข้อมูลที่ได้จากการประเมินโครงร่างฯ ด้านความเหมาะสมใช้ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านความสอดคล้องใช้การวิเคราะห์ค่าดัชนีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity Index : CVI)
2. วิเคราะห์ข้อมูลเชิงประจักษ์ซึ่งได้จากการใช้กระบวนการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอน
 - 2.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างวิเคราะห์ด้วยสถิติค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป
 - 2.2 ข้อมูลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนใช้สถิติทดสอบค่าที่ Two Samples t-test แบบ t-test for Dependent Samples โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์
 - 2.3 ข้อมูลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนกับเกณฑ์วิเคราะห์ด้วยสถิติทดสอบค่าที่ One Sample t-test โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์
 - 2.4 ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนากระบวนการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนบางกะปิ พบว่า
 - 1.1 การสร้างกระบวนการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนบางกะปิ ได้กระบวนการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนบางกะปิ ประกอบด้วย การดำเนินงาน 6 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน (Management by data: M) ขั้นตอนที่ 2 วางแผนการนิเทศ (Planning: P) ขั้นตอนที่ 3 การให้ความรู้ก่อนการนิเทศ (Informing: I) ประกอบด้วยวิธีการจัดการเรียนการสอน 5 ขั้นตอน คือ 1) การสร้างเสริมแรงบันดาลใจ

2) การใช้ผังมโนทัศน์ 3) การถ่ายโยงการเรียนรู้ 4) การเรียนรู้จากการปฏิบัติ 5) การประเมินผล การปฏิบัติงาน ขั้นตอนที่ 4 การจัดสรรทรัพยากร (Allocating Resources: A) ขั้นตอนที่ 5 การปฏิบัติงานตามแผน (Doing: D) และขั้นตอนที่ 6 การประเมินผลการปฏิบัติงาน (Assessing Process: A)

1.2 การตรวจสอบกระบวนการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน บางกะปิ พบว่า กระบวนการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มาก และแต่ละองค์ประกอบของกระบวนการนิเทศการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องเกี่ยวข้อกัน

2. ผลการใช้กระบวนการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนบางกะปิ พบว่า

2.1 สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนของครูผู้รับการนิเทศ อยู่ในเกณฑ์ระดับดี

2.2 นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา ภาษาอังกฤษพื้นฐานหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนโดยครูผู้รับการนิเทศ อยู่ใน เกณฑ์ระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจแตกต่างจากค่าเฉลี่ยที่เป็นค่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 และสูงกว่าค่าเฉลี่ยที่เป็นเกณฑ์

2.4 นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2558 มีผลการทดสอบระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน (O-NET) วิชาภาษาต่างประเทศสูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ

2.5 ครูผู้รับการนิเทศมีความพึงพอใจต่อกระบวนการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียน การสอนของโรงเรียนบางกะปิ อยู่ในเกณฑ์ระดับมาก

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนากระบวนการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน บางกะปิ จากการตรวจสอบพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และแต่ละองค์ประกอบของ กระบวนการนิเทศภายในมีความสอดคล้องเกี่ยวข้อกัน ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้วิจัยมีการดำเนินการพัฒนา อย่างเป็นระบบและมีขั้นตอนการพัฒนาที่ชัดเจน เป็นไปตามหลักการนิเทศภายในโรงเรียนตาม กระบวนการนิเทศ 4 ขั้นตอนหลัก (อัญชลี โพธิ์ทอง. 2548: 140-151) คือ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ 2) การวางแผน 3) การปฏิบัติการนิเทศ และ 4) การประเมินผล ซึ่งสอดคล้อง กับแนวคิดที่ว่า กระบวนการนิเทศการศึกษาเป็นงานที่ผู้บริหารและครูอาจารย์ในโรงเรียนต้องร่วมมือ กันจัดขึ้น โดยมีจุดประสงค์เพื่อปรับปรุงงานต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของ การจัดการเรียนการสอน ในทางที่จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น และช่วยให้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (อารมณ ฉนวนจิตร. 2556: 73) ซึ่งการพัฒนากระบวนการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอน ในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้หลักแนวทางการจัดการเรียนรู้จากการปฏิบัติให้เกิดทักษะ ซึ่งเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ แบบปฏิบัติการโดยยึดหลักให้นักเรียนหรือครูผู้รับการนิเทศได้ทำหรือสังเกตเป็น เป็นการเอารูปธรรม มาอธิบายนามธรรมและเป็นวิธีที่ผู้ปฏิบัติสามารถค้นพบข้อสรุปได้ด้วยตนเอง (Cooney. 1975. 351-352) การเรียนรู้จากการปฏิบัติ เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มีทักษะและประสบการณ์ต่างกัันมาร่วมกัน วิเคราะห์ปัญหาในการทำงานแล้ววางแผนในการแก้ปัญหา จากนั้นจะมีการปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหาตาม แผนที่วางไว้ ซึ่งระหว่างการดำเนินการแก้ปัญหา กลุ่มผู้เรียนจะมีการพบปะกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น อย่างต่อเนื่องทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันในการแก้ปัญหา (Gordon: 1993: 54)

2. ผลการใช้กระบวนการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนบางกะปิ ที่พบว่า สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนของครูผู้รับการนิเทศ อยู่ในระดับดี และครูผู้รับการนิเทศมีความพึงพอใจต่อกระบวนการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน (Management by data: M) ตลอดจนร่วมกันวางแผนการนิเทศ (Planning: P) กับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในโรงเรียน ร่วมกับครูผู้รับการนิเทศ ซึ่งผลจากการวิจัยนี้มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของเกรียงศักดิ์ สังข์ชัย (2552: 391-396) ที่พบว่า ครูวิทยาศาสตร์ผู้ได้รับการนิเทศมีสมรรถภาพในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียน หลังการใช้รูปแบบการนิเทศการสอนสูงกว่าก่อนใช้รูปแบบการนิเทศการสอน และครูวิทยาศาสตร์ที่ทำหน้าที่จัดการเรียนรู้มีความพึงพอใจต่อรูปแบบการนิเทศการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กนิษฐา เชาว์วัฒน์กุล (2553: 235-239) ซึ่งพบว่า สมรรถนะด้านการสอนของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู อยู่ในระดับสูงมาก สมรรถนะด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับสูงมาก นอกจากนี้ระดับความพึงพอใจของอาจารย์นิเทศต่อรูปแบบการดูแลให้คำปรึกษาแนะนำอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ความคิดเห็นของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่มีต่อรูปแบบการดูแลให้คำปรึกษาแนะนำอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

การดำเนินการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน หากผู้นิเทศมีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อการพัฒนาครูอาจารย์ในสถานศึกษาโดยคำนึงถึงว่าการนิเทศเป็นการสร้างกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานโดยการแนะนำ เสนอแนะ และให้บริหารด้านวัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนเทคนิควิธีและวิธีปฏิบัติงาน มีการกระทำอย่างเป็นระบบ จะก่อให้เกิดกำลังใจแก่ผู้รับการนิเทศช่วยทำให้การศึกษาเกิดผลสัมฤทธิ์ตามความคาดหวังของการศึกษา (ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ. 2550: 183-186) ผู้นิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนได้แก่ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ควรเป็นผู้ที่มีบทบาทและหน้าที่ต่อการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน (อัญชลี โพธิ์ทอง. 2548: 136-139) ซึ่งผู้ช่วยผู้บริหารทุกฝ่าย มีหน้าที่เป็นทั้งผู้นิเทศและผู้สนับสนุนการนิเทศเช่นเดียวกับผู้บริหารและควรมีบทบาทหน้าที่ดังนี้ 1) เป็นผู้นิเทศภายในโรงเรียน 2) ร่วมวางแผนและวิเคราะห์โครงการนิเทศภายในโรงเรียน 3) รวบรวมโครงการจัดทำแผนงานและปฏิทินปฏิบัติงานนิเทศภายในโรงเรียน 4) ให้คำปรึกษา และให้ความรู้ความเข้าใจแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียน 5) เป็นผู้ประสานงานกับบุคลากรภายนอกที่จะมาช่วยงานนิเทศภายในโรงเรียน เช่น ศึกษานิเทศก์ ผู้เชี่ยวชาญและวิทยากรจากสถาบันต่าง ๆ 6) เป็นผู้ประสานงานระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ 7) ติดตามและประเมินผล รวมทั้งควบคุมคุณภาพการดำเนินงานโครงการนิเทศภายในโรงเรียนทุกโครงการ 8) ให้บริการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในเรื่องอุปกรณ์ วัสดุ-ครุภัณฑ์ รวมทั้งการบำรุงขวัญและกำลังใจอย่างสม่ำเสมอ แก่ผู้ดำเนินงานโครงการและผู้ร่วมโครงการ 9) รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ การดำเนินงานตามโครงการและจัดทำสถิติ และ 10) สรุปผลการดำเนินงานโครงการแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ ซึ่งการพัฒนากระบวนการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอนครั้งนี้ ผู้วิจัยในฐานะผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มบริหารวิชาการ ได้ดำเนินการตามกรอบภาระงานการนิเทศภายในโรงเรียนตามที่กำหนดไว้ สาเหตุดังกล่าวจึงน่าจะเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมให้ ครูผู้รับการนิเทศมีสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับดี และมีความพึงพอใจต่อกระบวนการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนบางกะปิ อยู่ในระดับดีมาก

และการดำเนินการอีกประการหนึ่งที่ผู้วิจัยคิดว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ช่วยส่งเสริมให้การวิจัยบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้คือ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบของกระบวนการนิเทศภายใน

ด้านการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนบางกะปิ จากแนวคิดและทฤษฎีของ นักการศึกษาด้านการนิเทศ การศึกษาและการจัดการเรียนการสอนหลายท่าน ได้แก่ แฮร์ริส (Harris) แอลเลน (Allen) แกลทเทอร์น (Glatthorn) วัชรวิเชียร เล่าเรียนดี สัจด์ อุทรานันท์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ตลอดจนนำหลักการจัดการเรียนรู้จากการปฏิบัติของ คุณนี่ (Cooney) กอดอน (Gordon) และสเปนเซอร์ (Spencer) มาสังเคราะห์จนได้เป็นกระบวนการนิเทศ 6 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาและ วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน (Management by data: M) ขั้นตอนที่ 2 วางแผนการนิเทศ (Planning: P) ขั้นตอนที่ 3 การให้ความรู้ก่อนการนิเทศ (Informing: I) ขั้นตอนที่ 4 การจัดสรรทรัพยากร (Allocating Resources: A) ขั้นตอนที่ 5 การปฏิบัติงานตามแผน (Doing: D) และขั้นตอนที่ 6 การประเมินผล การปฏิบัติงาน (Assessing Process: A) อีกทั้งผู้วิจัยได้นำดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนตามแนว ทางการนิเทศของอัญชลี โพธิ์ทอง (2548: 140-151) ซึ่งมีวิธีดำเนินการ 4 ขั้นตอน มาประยุกต์ใช้ประกอบ ในการดำเนินการ ซึ่งได้แก่ ขั้นที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ ขั้นที่ 2 การวางแผน ขั้นที่ 3 การปฏิบัติการนิเทศ และขั้นที่ 4 การประเมินผล

ในส่วนผลการวิจัยที่พบว่าคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนโดยครูผู้รับการนิเทศ อยู่ในระดับมาก รวมทั้ง นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2558 มีผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน (O-NET) วิชาภาษาอังกฤษสูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ น่าจะเป็นผลที่เกิดมาจากการใช้กระบวนการ นิเทศการศึกษา ในรูปแบบกระบวนการทำงานร่วมกันของครูและบุคลากรอื่นทางการศึกษา เพื่อปรับปรุง พัฒนาการสอนและเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดยการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนนั้น เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนคือ ช่วยให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (อารมณี ฉนวนจิตร. 2556: 73) ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของสามารถ ทิมมาค (2553: 261-264) ซึ่งพัฒนารูปแบบการนิเทศการสอน พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้าน ทักษะการอ่านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีความ พึงพอใจต่อการสอนของครูที่ได้รับการนิเทศการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด

ประสิทธิผลการวิจัยที่เกิดขึ้นนี้เป็นผลมาจาก ผู้วิจัยได้ศึกษาและสังเคราะห์วิธีการจัดการเรียน การสอนจากแนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้ของนักการศึกษาหลายท่าน เช่น ธอร์นไดค์ (Thorndike) พาฟลอฟ (Pavlov) กัทธรี (Guthrie) เคิร์ท เลวิน (Kurt Lewin) ทอลแมน (Tolman) เพียเจต์ (Piaget) บรุนเนอร์ (Bruner) การเย (Gagne) ลิปนันท์ เกตุทัต ทิศนา แคมมณี อารี พันธมณี อัลท์ (Ault) คุณนี่ (Cooney) กอดอน (Gordon) และสเปนเซอร์ (Spencer) ผลจากการสังเคราะห์วิธีการจัดการเรียน การสอน ได้วิธีการจัดการเรียนการสอน 5 ขั้น คือ 1) การสร้างเสริมแรงบันดาลใจ 2) การใช้ผังมโนทัศน์ 3) การถ่ายโยงการเรียนรู้ 4) การเรียนรู้จากการปฏิบัติ 5) การสร้างความชำนาญ โดยวิธีการจัด การเรียนการสอนผู้วิจัยใช้แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กล่าวคือเป็นการจัดการเรียน การสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นหลักสำคัญ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับผู้เรียนและประโยชน์สูงสุดที่ผู้เรียนควร ได้รับ มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ ได้มีส่วนร่วม ในกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างตื่นตัว และยังได้ใช้กระบวนการเรียนการสอนต่าง ๆ อันจะนำผู้เรียนไป สู่การเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง

ความพึงพอใจ ซึ่งเป็นความรู้สึก นึกคิด หรือเจตคติของบุคคลที่มีต่อการทำงานหรือการปฏิบัติกิจกรรมเชิงบวก เป็นความรู้สึกพอใจ ชอบใจ ในการร่วมปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนและต้องการดำเนินกิจกรรมนั้น ๆ จนบรรลุผล ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสนับสนุนให้ครูผู้รับการนิเทศ ดำเนินการจัดการเรียนการสอนประกอบด้วยเทคนิคการสร้างเสริมแรงจูงใจในด้านต่าง ๆ ได้แก่ บรรยากาศในการเรียน วิธีการสอนของครู ลักษณะอารมณ์และบุคลิกภาพของครู เนื้อหา ความต้องการ เป้าหมาย ความสนใจ แรงกดดันต่าง ๆ ในตัวผู้เรียน (กรรณิการ์ แฉกแสงรัตน์. 2557: 226-230) จึงทำให้ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน โดยครูผู้รับการนิเทศอยู่ในเกณฑ์ระดับมาก โดยดำเนินการดังนี้ 1) ครูสร้างความเชื่อมั่นและคาดหวังเชิงบวกในการเรียนให้แก่เด็กนักเรียน 2) การให้เด็กได้เห็นคุณค่าสิ่งที่เรียน ครูสามารถช่วยให้เด็กเห็นคุณค่าสิ่งที่เรียนได้โดยใช้ทั้งสิ่งจูงใจภายใน อันได้แก่ การเสนอเนื้อหาและกิจกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ และความอยากรู้อยากเห็นของเด็ก และสิ่งจูงใจภายนอกที่อาจอยู่ในรูปรางวัลหรือสิ่งตอบแทนอย่างอื่น เช่น การพูดชมเชย 3) การช่วยให้เด็กเกิดความสนใจในสิ่งที่เรียน

ผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน(O-NET) วิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนบางกะปิ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศ ทั้งนี้อาจเนื่องจากการพัฒนากระบวนการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอนผู้วิจัยใช้การพัฒนาเชิงระบบ โดยนำวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ได้ออกแบบและพัฒนาไว้มาให้ครูผู้รับการนิเทศนำไปใช้ดำเนินการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ผู้สอนกำหนดไว้ รวมทั้งนำรูปแบบการเรียนรู้ (รูปแบบการสอน) วิธีการเรียนรู้ (วิธีสอน) และเทคนิคการเรียนรู้ (เทคนิคการสอน) มาประยุกต์ใช้ตามที่ออกแบบไว้ (สุคนธ์ ภูริเวทย์. 2554: 6) การดำเนินการดังกล่าวจึงส่งผลต่อเนื่องกับความรู้ความจำของนักเรียนในระยะยาว สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไดค์ (Thorndike) เชื่อว่าการเรียนรู้เกิดจากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองซึ่งมีหลายรูปแบบ บุคคลจะมีการลองผิดลองถูกปรับเปลี่ยนไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะพบรูปแบบการตอบสนองที่สามารถให้ผลที่พึงพอใจมากที่สุด เมื่อเกิดการเรียนรู้แล้วบุคคลจะใช้รูปแบบการตอบสนองที่เหมาะสมเพียงรูปแบบเดียว และจะพยายามใช้รูปแบบนั้นเชื่อมโยงกับสิ่งเร้าในการเรียนรู้ต่อไปเรื่อย ๆ (Hergenhahn and Olsan, 1993: 56-57)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของโรงเรียน สามารถนำรูปแบบกระบวนการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนรู้ ไปใช้นิเทศการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนได้ในทุกรายวิชา

1.2 โรงเรียนสามารถนำรูปแบบกระบวนการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอนไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการนิเทศด้านการจัดการเรียนการสอนภายในโรงเรียน

1.3 ครูผู้สอนสามารถปรับกิจกรรมย่อยในแต่ละขั้นตอนของวิธีจัดการเรียนการสอนในกระบวนการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีความหลากหลายและน่าสนใจมากขึ้น

1.4 โรงเรียนสามารถนำรูปแบบกระบวนการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนบางกะปิ ไปใช้นิเทศครูผู้สอนได้กับทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยเฉพาะกับวิชาซึ่งเน้นการสร้างเสริมทักษะ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อนำกระบวนการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนบางกะปิ ไปทดลองเปรียบเทียบกับกระบวนการนิเทศการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบอื่น ๆ

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการนำกระบวนการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนบางกะปิ ไปใช้ในระดับชั้นต่าง ๆ

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการนำกระบวนการนิเทศภายในด้านการจัดการเรียนการสอน ไปใช้ในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับรายวิชาอื่น ๆ และหลากหลายระดับชั้น